

Ugovarač:
Uprava za saobraćaj Crne Gore

Datum:
07/2021

Predstavnik:
Savo Parača

BR projekta:
C44961/13416/52658

Lista autora:
Vladan Keković

Provjereno od:
Irem Silajdžić,

**PROJEKAT REKONSTRUKCIJE MAGISTRALNIH PUTEVA U CRNOJ GORI,
SANACIJA I MODERNIZACIJA SEKCIJE ROŽAJE – ŠPILJANI
PLAN UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA**

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	OPIS PROJEKTA.....	2
3	ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR UKLJUČENOSTI ZAINTERESOVANIH STRANA	4
4	PREGLED PRETHODNIH AKTIVNOSTI UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	7
5	IDENTIFIKACIJA ZAINTERESOVANIH STRANA I ANALIZA	8
6	PROGRAM UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	10
7	ŽALBENI MEHANIZAM	12
8	IZVJEŠTAVANJE	14
9	KONTAKTI.....	14
10	PRILOZI.....	16

LISTA TABELA

Tabela 3.1 - Važeći zakoni u Crnoj Gori koji zahtijevaju specifično angažovanje zainteresovanih strana za korake na projektu

Tabela 5.1. - Pregled pogodjenih strana

Tabela 5.2. - Pregled Uključenih i zainteresovanih strana

LISTA PRILOGA

Prilog 1. Odluka o javnom interesu

Prilog 2. Pismo Nadzornog organa vezano za monitoring nivoa buke i zagađenosti vazduha

Prilog 3. Fotografije sa javnih konsultacija u osnovnoj školi u Baću

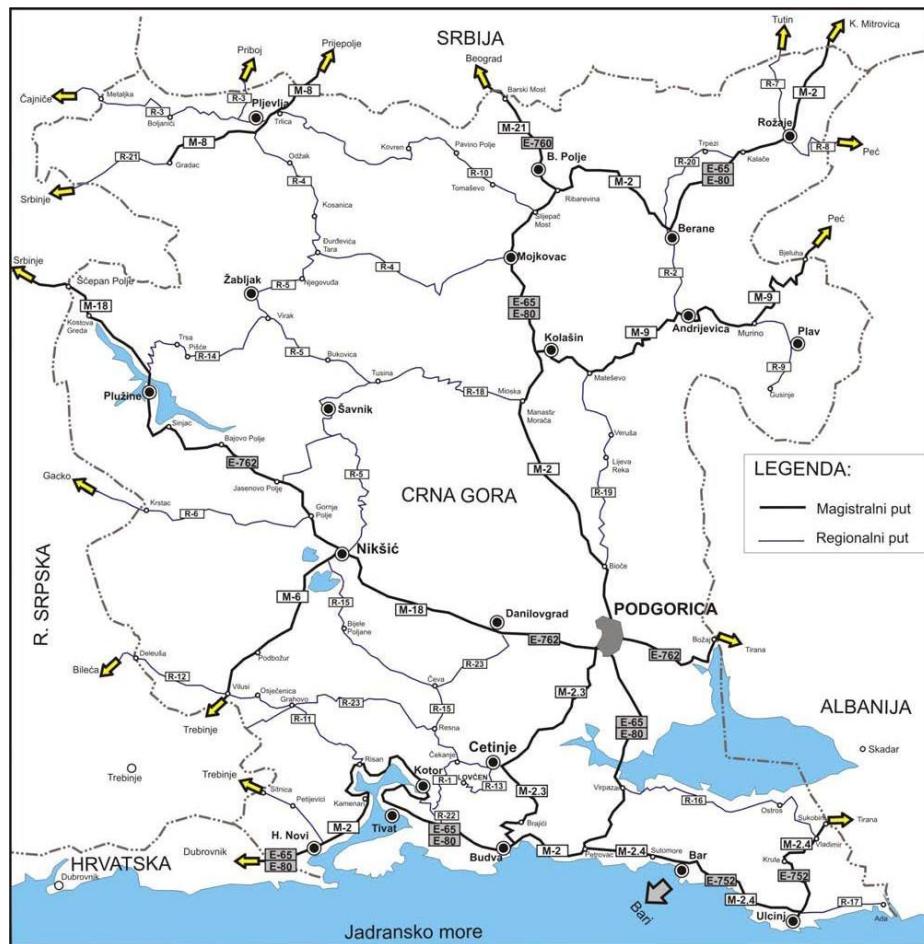
Prilog 4. Fotografije sa javnih konsultacija u Narodnoj biblioteci u Rožajama

Prilog 5. Kutija za žalbe

Prilog 6. Registar žalbi

1. UVOD

Crnogorsko Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore (MKI) preko svoje Uprave za saobraćaj u Crnoj Gori (UZS) sprovodi rekonstrukciju dionice Ibarske magistrale M-2 između Rožaja i Šmiljana (projekat). Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) odobrila je Vladi Crne Gore zajam u iznosu od 10 miliona evra za projekat. Projekat je dio šireg programa za rehabilitaciju dvanaest glavnih putnih dionica, ukupne dužine oko 216,3 km, mreže magistralnih puteva u Crnoj Gori, koji će se paralelno finansirati sa Evropskom investicionom bankom (EIB). Područje Projekta se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Crne Gore i dio je Ibarske magistrale.

Slika 1- 1 Lokacija projekta¹

Ovaj dokument je Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP) koji opisuje proces angažovanja zainteresovanih strana za projekat. SEP opisuje sistematski pristup angažovanju zainteresovanih strana koji UZS-u i projektu pomaže da izgrade i održavaju tokom vremena konstruktivan odnos sa svojim

¹ Izvorni izvor slike: Slika 1. Putna mreža (E, M i R) Crne Gore, putevi koji prolaze kroz opštinu Rožaje (Prostorni i urbanistički plan opštine Rožaje, 2012)

zainteresovanim stranama, posebno sa lokalno pogodjenim zajednicama. Dokument takođe uključuje žalbeni mehanizam zainteresovanih strana da izraze svoju zabrinutost zbog Projekta. Žalbeni mehanizam je definisan u skladu sa pravilima EBRD-a a deteljnije je opisan u sledećim poglavljima. Prva verzija SEP-a urađena je u oktobru 2017. godine a ažurian je u julu 2021. godine.

Projekat je razvio UZS na osnovu crnogorskih zakonskih zahtjeva i zahtjeva Evropske banke za obnovu i razvoj.

Pozadina i potrebe projekta

Glavni ciljevi projekta su da podrže ekonomski razvoj Crne Gore i doprinesu njenoj prekograničnoj integraciji poboljšanjem povezanosti između njenih glavnih gradova i između Crne Gore i susjedne Srbije. Projekat uključuje poboljšanje bezbjednosti na putevima i poboljšanje kvaliteta puteva u skladu sa obimom prolaznog saobraćaja na deonici puta, što uključuje obezbeđivanje prolaza do obalnih lokacija za posetioce iz susednih zemalja.

Projekat je uključen u Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine. Značaj puta M-2 Rožaje-Šmiljan prepoznat je i Prostornim i urbanističkim planom opštine Rožaje (2012).

Pored ekonomskih koristi kroz poboljšanje transportnih mreža i efikasnosti graničnog prelaza sa Srbijom, očekuje se da će projekat rezultirati i poboljšanjem uslova bezbjednosti na putevima, uključujući poboljšano osvjetljenje i signalizaciju i jačanje i revitalizaciju mostova i tunela, ograda i bezbjednosti mreže za stijne; i, ublažavanje nekih uticaja drumskog saobraćaja na bezbjednost zajednice unutar područja Projekta kroz nova autobuska stajališta i potencijalno sa novim bočnim stajalištima / odmorištima i novim trotoarima.

2 OPIS PROJEKTA

Projekat podrazumijeva rekonstrukciju 20 km magistralnog puta M-2 Rožaje - Šmiljan sa 1148 km + 200 na km 1168 + 200. Rekonstrukcija počinje od raskrsnice „Vuča“ (1148 km + 200) do granice sa Srbija (1168km + 200). Radovi su sljedeći:

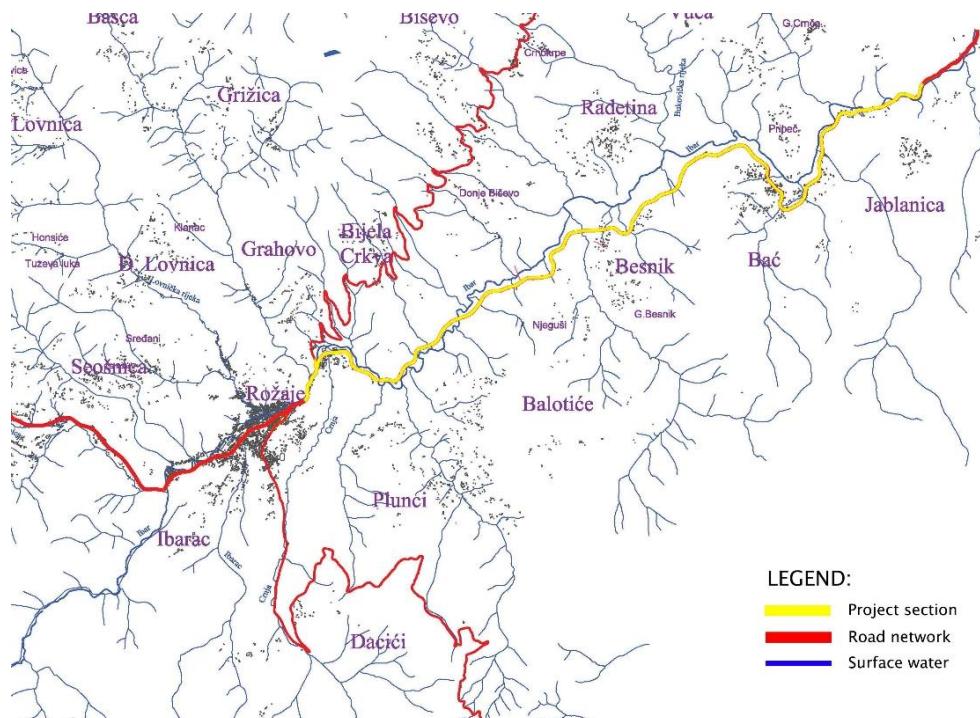
- Rekonstrukcija raskrsnice „Vuča“: Ova raskrsnica povezuje magistralni put M-2 sa regionalnim putem Rožaje - Vuča i industrijskom zonom Rožaje, odnosno obilaznicom Rožaje.
- Rekonstrukcija puta: Cijeli put će se proširiti sa sadašnjih 6,0 m na ukupno 6,5 m. Na graničnom prelazu Dračenovac biće izgrađena dodatna traka od ukupno 600 m (dvije trake od po 300 m u svakom smjeru saobraćaja). Radijusi zakrivljenosti će se proširiti i sve kosine sanirati. Ojačać će se izgradnja puteva i postaviti novi saobraćajni znakovi i putna oprema.
- Rekonstrukcija 12 tunela (ukupne dužine 1.678 m): Tuneli će se proširiti kako bi se zadovoljili saobraćajni standardi i postaviće se hidroizolacija. Tunelske cijevi će se produžiti kako bi se spriječilo padanje kamenja na put.
- Rekonstruisaće se tri mosta, ukupne dužine 244 m. Izgradnja ovih mostova biće ojačana i obezbijediće se pešačke staze.
- Osam mostova, ukupne dužine 778 m, biće obnovljeno i sanirano betonskom oplatom.
- Nije potrebno uklanjanje stambenih ili poslovnih zgrada.

Rekonstruisani put imaće projektnu brzinu od 60 km/h (jednaku trenutnoj ograničenosti brzine) i omogućiće pristup istim vozilima kao i trenutni put. Pješački trotoari su obrađeni projektom u skladu sa preliminarnom revizijom bezbjednosti puteva, a o pitanjima sigurnosti pješaka će se dalje razgovarati sa opštinom Rožaje radi dobijanja njihovih povratnih informacija o ovoj važnoj temi. Trenutni put ima otvorenu/neobuzdanu drenažu za atmosferske vode. Konačni projekat je pregledan sa osvrtom na odvodnjavanje, i odvod vode sa puta će biti zatvoren i tretiran pre ispuštanja na svim lokacijama gde bi odvod mogao da uđe u Ibar i njegove pritoke ili druga vodna tijela.

Glavni projekat je završen u martu 2018. godine. a revidovan u aprilu 2019 godine. Nakon zahtjeva škole u Baću, u projekat je uvršten i trotoar u neposrednoj blizini škole. Takođe komunalno preduzeće Rožaje je tražilo

izmjehanje vodovoda u dužini od 100 m na način što će Izvođač radova obezbijediti potreban material i mašinski iskop, dok će Vodovod Rožaje obezbijediti radnike za instalaterske radove.

Izgled Projekta prikazan je na Slici 2-1 ispod

Duž projektne trase postoji nekoliko lokalnih puteva i pristupa od kojih zavise lokalne zajednice i preduzeća. Svi lokalni čvorovi će se ili zadržati ili zamjeniti čvorovima koji zadovoljavaju savremene standarde, a pristup će se održavati tokom čitave gradnje, a na glavnom drumskom toku će se stalno održavati jednom trakom.

Projekat koristi iskopani materijal za ispunu za izradu podložnih slojeva, kao i materijal za aggregate za površinu puta i bilo koje betonske konstrukcije. UZS je provjerila operativne standarde svih postojećih jama za pozajmice pre upotrebe.

U nekim djelovima šeme, može doći do pojave viška iskopanog materijala koji treba ukloniti. ESAP je zahtjevao da se izradi Plan upravljanja lokacijama na kojim se radi deponovanje viška materijala, kao deo Građevinskog plana za upravljanje životnom sredinom i socijalnim pitanjima (CESMP), koji sadrži detalje o očekivanim količinama i lokacijama sa lošim materijalom, planiranim lokacijama i metodama za skladištenje i odlaganje, kao i metodama i postupcima ublažavanja koje treba slediti za izdavanje dozvola, itd.

Bezbjednost

Jedan od ključnih ciljeva projekta je unapređenje bezbjednosti na putevima. Za projekat je izvršena revizija faze Idejnog projekta za bezbjednost na putevima i odgovarajući zahtjevi su uključeni u planiranje i dizajn projekta.

Status projekta i raspored projekata

Status projektne i tenderske dokumentacije, ekološke dozvole i otkupa zemljišta sažet je u nastavku:

- Projektna i tenderska dokumentacija:** Glavni projekat je završen u martu 2018. Glavni projekat i sva tenderska dokumentacija je pregledana i ažurirana od stane UZS za bilo koja pitanja koja proizilaze iz zahtjeva EBRD-a, uključujući rezultate tekuće EBRD-ove Revizije bezbjednosti puteva i promjene biće napravljen na način koji je takođe u skladu sa zakonima Crne Gore. Tender za izbor Izvođača je raspisan 25.07.2019. godine, a ugovor sa izvođačem je potписан 09.01.2020. godine. Izvođenje radova je otpočelo u

avgustu 2020. godine i do sada je realizovano cca 5% ugovora. Planirani završetak radova je avgust 2022. godine.

• **Dozvola za zaštitu životne sredine:** Projekat ne zahtijeva nacionalnu zaštitu životne sredine (EIA) ili bilo koje druge ekološke dozvole pre izgradnje.

• **Eksproprijacija zemljišta:** Projekat će zahtijevati eksproprijaciju zemljišta i imovine na traci do 2m zemljišta sa obe strane postojećeg putnog zemljišta koja se koristiti za rad ili kao bezbjednosna zona. Ovo zemljište je trenutno mješavina državnog i privatnog zemljišta. Kao rezultat projekta neće doći do fizičkog raseljavanja. Do danas je eksproprijsano zemljište ili imovina u procentu cca 70%.

• **Raspored izgradnje i procjena radne snage:** Izradnja je otpočela u avgustu 2020 godine a procjenjeni rok završetka radova je 24 mjeseca. Trenutno je angažovano 103 radnika od čega 22 čini lokalno stanovništvo, međutim ovaj broj se konstantno mijenja u skladu sa potrebama Izvođača.

3. ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR

3.1. Ključno relevantno crnogorsko zakonodavstvo o angažovanju zainteresovanih strana

U crnogorskom pravnom sistemu pravne norme koje definišu ili se odnose na javne konsultacije dolaze iz različitih pravnih izvora. U prvom stepenu i najviši pravni akt - Ustav definiše koncept učešća javnosti (uključuje: pristup informacijama, učešće javnosti u donošenju odluka i pravnu zaštitu ovih prava). Pored toga, Crna Gora je članica / potpisnica međunarodnih ugovora koji se bave ovom temom ili sadrže odredbe o ovom pitanju. Ustav i međunarodne ugovore u Crnoj Gori prati veliki broj zakona relevantnih za projekat koji sadrže odredbe koje posebno sadrže principe učešća javnosti i pristupa informacijama i/ili se primenjuju na ova prava: Arhuska konvencija, **Zakon o slobodnom pristupu informacijama** (Sl, br. 44/12, 30/17), **Zakon o životnoj sredini** (Sl, br. 48/08, 40/10, 40 / 11,27 / 14, 52/16, 75/18), **Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu** (Sl, br. 80/05, Sl, br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16, 75/18), **Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (SEA)** (Sl, br. 80/05, Sl, br. 40/11, 59/11, 52/16, 75/18) **Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata** (Sl, br. 64/17, 44/18, 11/1 82/20) i **Zakon o eksproprijaciji** (Sl, br. 5/00, 12/02, 28/06, 21/08, 30/2017,75/18).

Angažovanje zainteresovanih strana u Crnoj Gori uglavnom je povezano sa pripremom relevantnih planskih dokumenata i SEA, EIA/Ekološkom dozvolom, postupkom eksproprijacije i drugim zakonima. Javne konsultacije i angažman vodi nadležno ministarstvo, a podržavaju lokalne opštinske vlasti uključene u projekat. Projekti/programi koriste EIA i SEA proces kao glavni instrument za angažovanje javnosti i podsticanje javnog učešća.

Sažetak svih zakonadavnih područja na koja se ovi zakoni direktno primenjuju za projekat dat je u **tabeli 3.1.**

Tabela 3-1 Važeći zakoni u Crnoj Gori koji zahtijevaju specifično angažovanje zainteresovanih strana za korake na projektu

Zakonodavno područje	Zakon i godina prolaska
Priprema projektne dokumentacije i srodnih strateških studija	Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl, br.64/17, 44/18, 63/18 11/19
Strateška procjena uticaja prostornih planova	Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (SEA) (Sl, br. 80/05, Sl, br. 40/11, 59/11, 52/16, 75/18)
EIA i postupak za izdavanje ekološke dozvole	Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu (EIA) (Sl, br. 80/05, Sl, br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16, 75/18).
Eksproprijacija	Zakon o eksproprijaciji SlbrNo. 5/00, 12/02, 28/06, 21/08, 30/17, 75/18).

Arhuska konvencija o pristupu informacijama, učešću javnosti u donošenju odluka i pristupu pravdi u pitanjima životne sredine, 1998. (Crna Gora pristupila 2009.). Arhuska konvencija daje javna prava u

pogledu pristupa informacijama, učešća javnosti i pristupa pravdi u vladinim procesima odlučivanja o pitanjima koja se tiču lokalnog, nacionalnog i prekograničnog okruženja. Fokusira se na interakciju između javnosti i javnih vlasti.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama (Sl. 44/12, 30/17). Ovaj zakon predviđa pravo na pristup informacijama kao opšte pravo.

Zakon o planiranju prostora i izgradnju objekata (Sl. br.64/17, 44/18, 63/18 11/19). U članu 33. Zakona – Javne rasprave, navedeno je da se javna rasprava sprovodi se organizovanjem okruglih stolova, tribina, prezentacija i dostavljanjem predloga, sugestija i komentara. To uključuje izgradnju puteva.

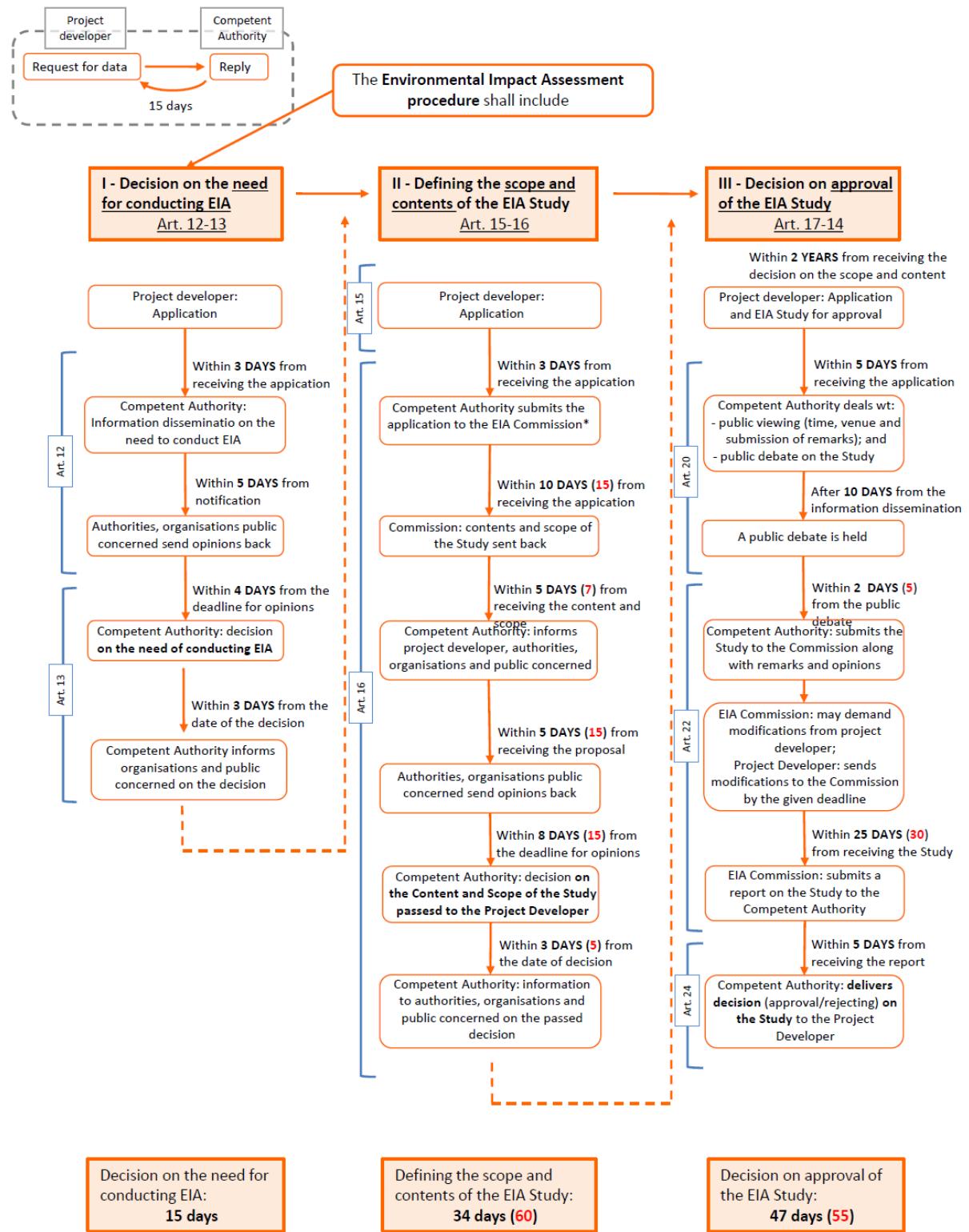
Zakon o životnoj sredini (Sl. br. 48/08, 40/10, 40 / 11,27 / 14, 52/16, 75/18) navodi da javnost / svako ima pravo da bude informisan o stanju životne sredine i da učestvuje u procesu donošenja odluka čija bi primjena mogla uticati na životnu sredinu, kao i da su podaci o životnoj sredini javni. Član 68. Zakona definiše koji će se tip informacija objavljivati putem elektronskih baza podataka ili medija (npr. Veb stranica Agencije). Član 72. pruža informacije o učešću javnosti: Organi državne uprave, organi uprave i organi lokalne samouprave nadležni za zaštitu životne sredine dužni su da informišu javnost o postupcima donošenja ekoloških odluka koji se odnose na: stratešku procjenu uticaja planova i programa na životnu sredinu; procjena uticaja projekata/aktivnosti na životnu sredinu; postupak izdavanja dozvole za integrисано sprečavanje zagađenja i kontrolu odobravanja rada novih ili postojećih postrojenja; strategije, planovi, programi i drugi dokumenti u oblasti zaštite životne sredine; i druga pitanja iz oblasti životne sredine u skladu sa posebnim propisima.

Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (SEA) (Sl. br. 80/05, Sl. br. 40/11, 59/11, 52/16, 75/18) sadrži članove koji predviđaju učešće javnosti i dostupnost podataka. Nadležni organ za pripremu plana i programa dostaviće zainteresovanim telima i organizacijama SEA na komentar. Zainteresovana tijela i organizacije dužni su da dostave komentare u roku od 30 dana od dana podnošenja izveštaja SEA. Član 20. Zakona, predviđa javnu raspravu nadležnog organa za pripremu planova i programa. Izveštaj se mora pripremiti u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave i sadrži izjavu svih prihvaćenih ili neprihvaćenih mišljenja.

Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu (PU, br. 80/05, Sl. br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16, 75/18) Zakon uređuje postupak procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, uključujući učešće zainteresovanih vlasti i organizacija i javnosti. Sadrži poglavje posvećeno izveštavanju, vođenju evidencije i pružanju informacija na uvid. Zakonom je predviđen rok u kome je nadležni organ dužan da zainteresovanim organima i organizacijama i javnosti, na pisani zahtjev, dostavi kompletну dokumentaciju o sprovedenom postupku procjene uticaja. Zakon sadrži i odredbu o postupanju sa zahtjevima za pristup informacijama, pa je predviđeno da podaci koji se odnose na emisije štetnih materija, rizike od nezgoda, rezultate praćenja i inspekcijsku kontrolu ne mogu biti zaštićeni poslovnom, službenom ili državnom tajnom. Proces EIA se izvodi prema fazama naznačenim na slici 3-1 (crveni brojevi označavaju najduži tipični opseg procesa, a crni najkraći, sa varijacijama između na osnovu primljenih komentara, potrebnih dodatnih dokumenata itd.).

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, kada planirani projekt može imati značajan uticaj na životnu sredinu u drugoj zemlji ili kada to zahtijeva druga država čija bi životna sredina mogla biti znatno ugrožena državni organ nadležan za pitanja zaštite životne sredine će odmah, a najkasnije u rokovima utvrđenim za informisanje sopstvene javnosti, dostaviti drugoj državi informacije koje se tiču (u skladu sa UNECE Konvencijom o procjeni uticaja na životnu sredinu iz 1991. u prekograničnom kontekstu - Espoo Konvencija):

- projekt, zajedno sa svim raspoloživim podacima o njegovim mogućim uticajima;
 - priroda odluke koja se može usvojiti; i
 - period u kojem druga država može objaviti svoju nameru da učestvuje u postupku procjene uticaja.
- Javnost se takođe konsultuje za projekte sa prekograničnim uticajem.

Decision on the need for conducting EIA:
15 days

Defining the scope and contents of the EIA Study:
34 days (60)

Decision on approval of the EIA Study:
47 days (55)

Slika 3.1 EIA proces u Crnoj Gori

Pravni okvir i postupak za eksproprijacije zemljišta

Zakon o eksproprijaciji (SL, br. 5/00, 12/02, 28/06, 21/08, 30/2017, 75/18) sadrži postupak eksproprijacije. Javni interes se uspostavlja ili posebnim zakonom ili odlukom Vlade Crne Gore i uspostavljen je za Projekat.

Predlog za utvrđivanje javnog interesa, koji mora sadržati informacije o imovini koja će biti pogođena i njihovim upisanim vlasnicima, podnio je Vladi Crne Gore korisnik eksproprijacije (UZS), putem nadležnog upravnog organa (Uprava za katastar i državnu imovinu). Po završetku Glavnog projekta, UZS je uradila Studiju eksproprijacije, koja je sadržala konačnu listu svih pogođenih zemljišnih parcela, registrovane imovine (tj. Objekata) i njihovih vlasnika, kako je zabeleženo u katastru. Elaboratom eksproprijacije je tretirano 77 parcella. Vlada Crne Gore je na sjedinici od 20. juna 2019. godine donijela odluku o javnom interesu a isti je objavljen u službenom listu 40/19 (**Prilog 1**).

U procesu informisanja pogođenih vlasnika / korisnika zemljišta o pokretanju eksproprijacije, opštinske uprave za nekretnine i predstavnici opštine organizovale su zajedničke sastanke (na mestima gde stanovništvo živi u koncentrisanim naseljima) ili su pozivale svakog pogođenog vlasnika / korisnika na pojedinačno saslušanje.

3.2. Zahtjevi EBRD-a

Projekat je kategorisan kao projekat kategorije B u skladu sa EBRD-ovom politikom zaštite životne sredine i socijalnih pitanja iz 2014. godine i ocijenjen je u skladu sa zahtjevima učinka EBRD-a (PR) sadržanim u politici (<http://www.ebrd.com/pages/about/principles/sustainability/policy.shtml>).

Iz ovih istraživačkih rezultata i nadovezujući se na princip utvrđene u skladu sa crnogorskim zakonodavstvom, pripremljen je **Netehnički rezime (NTS)** i **EBRD-ov ekološki i socijalni akcioni plan (ESAP)** u skladu sa PR 1 (*Procjena i upravljanje zaštitom životne sredine i Socijalni uticaji i pitanja*) da se pozabave i fazama izgradnje i rada projekta.

Otkup zemljišta je u fazi realizacije, a za projekat je izrađen **Plan za otkup zemljišta i obnavljanja sredstava za život (LALRP)** koji vodi i dokumentuje postupak pribavljanja zemljišta u skladu sa crnogorskim zakonom i EBRD PR 5 (*Pribavljanje zemljišta, nedobrovoljno Preseljenje i ekonomsko raseljavanje*). Otkup zemljišta započet je 2019. Godine. LAR document je takođe održan 2021. godine i dostavljen EBRD-u na komentare.

Konačno, ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana je razvijen, u skladu sa EBRD PR 10 (*Otkrivanje informacija i angažovanje zainteresovanih strana*). EBRD smatra da je angažovanje zajednice ključno za uspešno upravljanje rizicima i uticajima na zajednice pogođene projektima, kao i ključno za postizanje poboljšanih koristi od zajednice.

4. PREGLED PRETHODNOG ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

U skladu sa zakonskim zahtjevima Crne Gore, rezimiranim u *Poglavlju 3.1.* do danas su tokom razvoja Projekta organizovane aktivnosti na uključivanju zainteresovanih strana. Sa izuzetkom specifičnog kontaktiranja navedenih nevladinih organizacija, sve zainteresovane strane navedene u Tabeli 5.2 do danas su kontaktirani u vezi sa Projektom.

Angažovanje zainteresovanih strana osigurano je razvojem strateških dokumenata i na nacionalnom i na lokalnom nivou: **Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine (2008.)**, uz održane javne rasprave, zajedno sa obimnim emitovanjem u TV emisijama, radio emisijama i novinama, kao i **Prostorni i Urbanistički plan opštine Rožaje (2012) i pridružena strateška procjena uticaja na životnu sredinu (2012)**.

UZS je takođe dobio odluku od 5. avgusta 2014. godine od **Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore** da je projekat prikazan u skladu sa crnogorskim Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (EIA) (uključujući i Uredbu o projektima koji su predmet EIA) (Sl. br. 80/05, Sl. br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16, 75/18) i utvrđeno je da EIA nije potrebna.

UZS je takođe razgovarao sa opština Rožaje o preliminarnim projektnim planovima i ovi razgovori su u toku. Sledeće planirano angažovanje **opštine Rožaje** podudara se sa dostupnošću glavnog projekta. Do sada opština nije dala konkretne povratne informacije ili sugestije za promjene na projektu u vezi sa projektnim planovima, ali diskusije se nastavljaju. Pješački trotoari su uvršteni u projekat u skladu sa preliminarnom revizijom bezbjednosti puteva, a pitanja sigurnosti pješaka će se dalje razgovarati sa opština Rožaje radi dobijanja njihovih povratnih informacija o ovoj važnoj temi. 01.06.2021. godine održan je sastanak sa Opština Rožaje, predstavnika Vodovoda Rožaje i Komunalnog Rožaje na kome nije bilo dodatnih zahtjeva za izmjenama projekta.

5. IDENTIFIKACIJA ZAINTERESOVANIH STRANA

Da bi se definisao komunikacioni proces u skladu sa EBRD PR 10, UZS je identifikovala grupe zainteresovanih strana na koje može uticati (Tabela 5.1) i/ili zainteresovane za (Tabela 5.2) implementacija Projekta. Izuzev specifičnog kontaktiranja navedenih nevladinih organizacija, sve zainteresovane strane navedene u tabeli 5.2 do sada angažovane su u vezi sa Projektom u skladu sa nacionalnim razvojnim procesima. Konkretni detalji o tome kako će ove zainteresovane strane biti angažovane ili informisane u budućnosti opisani su u Odeljku 6. Svi predlozi za poboljšanje predloženih metoda komunikacije ili medija su dobrodošli i mogu se dostaviti putem kontakt podataka za UZS, na kraju ovog dokumenta. Trasa projekta prolazi kroz ili blizu Rožaja i sela Bijela Crkva, Balotiće, Besnik, Bać i Jablanica. Zajednica Špiljani je najbliža zajednica preko granice sa Srbijom, mada se na ovoj lokaciji ne očekuju uticaji Projekta.

Tabela 5.1. Pregled pogodjenih strana

Pogodena strana	Mogući metodi komunikacije
Vlasnici zemljišta / korisnici zemljišta / mještani / vlasnici biznisa koji su obuhvaćeni eksproprijacijom	Grupni i individualni sastanci sa domaćinstvima / individualni, javni sastanci, lokalni mediji / mjesne zajednice i opštinske oglasne table
Vlasnici zemljišta / korisnici zemljišta / mještani / vlasnici biznisa na dijelu linije projekta	Grupni i individualni sastanci sa domaćinstvima / individualni, javni sastanci, lokalni mediji / mjesne zajednice i opštinske oglasne table
Korisnici puta	Objave u lokalnim medijima / obavještenja uz put.
Radnici (uključujući i radnike podizvođača)	Individualni sastanci / interni sastanci sa radnicima.

Tabela 5.2. Pregled Uključenih i zainteresovanih strana

Uključene i zainteresovane strane	Kontakt	Mogući metodi komunikacije
Javne ustanove		
Ministarstvo kapitalnih investicija (MKI)	Adresa: Rimski trg 46 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 482 124 Web: https://www.gov.me/cyr/mki	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma (MEPPU)	Adresa: IV Proleterska 19 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 446 200 +382 20 446 339 Web: https://www.gov.me/cyr/mepg	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (MFSS)	Adresa: Stanka Dragojevića 2 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 242 835 Web: https://www.gov.me/cyr/mif	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV)	Adresa: Rimski trg 46 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 482 109 +382 20 170 370 Web: https://www.gov.me/mpsv	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo zdravljia (MZ)	Adresa: Rimski trg 46 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 482 133 Web: https://www.gov.me/cyr/mzd	Oficijelna koraspodencija / sastanci

Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)	Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 241 590 Web: https://www.gov.me/cyr/mup	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta (MPNKS)	Adresa: Vaka Đurovića b.b. 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 410 100 Web: https://www.gov.me/cyr/mpnks	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ministarstvo ekonomskog razvoja (MER)	Adresa: Rimski trg 46 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 482 303 Web: https://www.gov.me/cyr/mek	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Institucije		
Zavod za hidrometeorologiju I seismologiju	Adresa: IV proleterske 19. 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 655 183 Web: https://meteo.co.me/	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Uprava za statistiku - MONSTAT	Adresa: IV Proleterske 2, 81000 Podgorica,Crna Gora Tel +382 20/230-811 Web: http://www.monstat.org/cg/	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Lokalne institucije		
Opština Rožaje	Adresa: Maršala Tita bb, 84 310 Rožaje, Montenegro Tel +382 (0) 51/270-430, Web: http://www.rozaje.me	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Javne institucije		
Uprava za saobraćaj	Adresa: IV Proleterske 19 81000 Podgorica, Montenegro Tel: +382 20 655 095, 655 364 Fax: +382 20 655 359 E-mail: upravazasaobracaj@uzs.gov.me Web: https://uzs.gov.me/uprava	Oficijelna koraspodencija / sastanci
Ostali		
NVO Green Home	Address: Dalmatinska 78 81 000 Podgorica Crna Gora Tel: +382 20 609 375 Fax: +382 20 609 376 E-mail: greenhome@greenhome.co.me Web: http://www.greenhome.co.me	Javni sastanci / mediji

NVO Ozon	Ul. Serdara Jola Piletića bb, 81 400 Nikšić Ul. Dr Vukašina Markovića, (zgrada Ave Marija Koljčević), st 4, 81 000 Podgorica, Montenegro T/f: +382 40 206 564 E: info@ozon.org.me Web: www.ozon.org.me	Javni sastanci / mediji
FORS Montenegro (Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore)	Address: Ivana Milutinovića 10 Nikšić, 81400 Tel: +382 40 212 484 Fax: +382 40 212 484 E-mail: mailbox@forsmontenegro.org Web: http://www.forsmontenegro.org/	Javni sastanci / mediji

6. PROGRAM UKLJUČIVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

UZS javnosti pruža sve relevantne informacije. Od oktobra 2017. godine, sve zainteresovane i pogodene strane moći će da pronađu sledeće dokumente na veb stranici UZS (www.uzs.gov.me) i veb stranici EBRD (www.ebrd.com) na engleskom i crnogorskem jeziku:

- Netehnički Rezime (oktobar 2017).
- Plan za uključivanje zainteresovanih strana (oktobar 2017.).

Plan otkupa zemljišta i obnavljanja sredstava za život takođe će biti dodat na veb lokaciju pre bilo kakvih promjena u pristupu zemljištu ili akviziciji zemljišta, jer je u pripremi od strane UZS.

Pored toga, štampane kopije ovih dokumenata su dostupne na sljedećim lokacijama (adrese su date na kraju dokumenta):

- Uprava za saobraćaj Crne Gore.
- EBRD kancelarija u Podgorici.

Ovi dokumenti su u javnom domenu tokom trajanja Projekta. SEP je ažuriran i biće periodično ažuriran, uključujući aktivnosti angažovanja kako bi se obezbijedile ispravke o svim promjenama u dizajnu projekta i merama ublažavanja, prema potrebi.

Sve sastanke i konsultacije dokumentovaće UZS, navodeći datum održavanja sastanka / konsultacija, spisak prisutnih i rezime diskusije.

Konkultacije sa opštinama

UZS je razgovarala sa opštinom Rožaje o preliminarnom projektu. Opština nije dala konkretnе povratne informacije ili sugestije za promjene na projektu u vezi sa projektnim planovima. Sledeći angažmani su se podudarali sa dostupnošću Glavnog projekta. Pješački trotoari su uvršteni u projekat u skladu sa preliminarnom revizijom bezbjednosti puteva, a pitanja sigurnosti pješaka će se dalje razgovarati sa opštinom Rožaje radi dobijanja njihovih povratnih informacija o ovoj važnoj temi.

Diskusije su uključivale planove za eksproprijaciju, nastavak lokalnog pristupa i opšte informativne materijale za zajednice tokom gradnje i najefikasnije lokacije i metode za razmenu ovih informacija.

Iako nijedna projektna aktivnost ne prelazi nacionalnu granicu, UZS će potvrditi bilo koji protokol prekogranične komunikacije koji opština ima sa srpskim lokalnim vlastima za aktivnosti u blizini granice, na primer raspored radova, i podržati one koji se odnose na projekat. Objavljivanje SEP-a odgovarajućim srpskim lokalnim vlastima preduzeće se kao deo ovog.

Faza projekta oko graničnog prelaza je planirana da se otpočne sa radom nakon turističke sezone, odnosno u oktobru 2021. godine.

UZS će takođe razgovarati o planovima za praćenje kvaliteta vazduha, buke i kvaliteta vode za projekat sa opštinom Rožaje kako bi se potvrdilo da li je opština već u toku sakupljanjem podataka koji mogu podržati projekat ili u koje se projekat može uložiti.

19.11.2020. godine Nadzorni organ je poslao pismo (**Prilog 2**) u kom su dali mišljenje da nije potrebno raditi monitoring kvaliteta vazduha i nivoa buke na 4 lokacije kako je predviđeno ESAP-om već samo na 2 lokacije jer se radi o nenaseljenom mjestu. UZS je proslijedila pismo EBRD-u na odobrenje, međutim još uvijek nije dobila odgovor na upit

Konsultacije u vezi sa eksproprijacijom zemljišta

U procesu informisanja (i traženja povratnih informacija) pogodjenih vlasnika/korisnika zemljišta o pokretanju eksproprijacije, Uprava za nekretnine Rožaje i predstavnici opština organizovali su ili zajedničke sastanke (na lokacijama gde stanovništvo živi u koncentrisanim naseljima) ili pozivali svakog pogodjenog vlasnika/korisnika na pojedinačno saslušanje. Tokom procesa otkupa zemljišta, pogodjeni ljudi su takođe u komunikaciji sa Komisijom za procjenu vrednosti Uprave za nekretnine, kada se vrši procjena njihove zemlje i imovine i kada im se daje nadoknada. Održana su 2 sastanka i to u školi u Baću (**Prilog 3**) i u Narodnoj biblioteci u Rožajama (**Prilog 4**) na kojima su mještani izrazili podršku projektu rekonstrukcije magistralnog puta. Najviše riječi je bilo oko procesa eksproprijacije, a lokalno stanovništvo je upoznato sa žalbenim mehanizmom i formularima definisanim u okviru LALRP koji su dostupni u prostorijama Opštine Rožaje, prostorijama UZS, kao i na gradilištu u toku izgradnje.

UZS učestvuje u ovom angažmanu po potrebi kako bi osigurao da angažman takođe ispunjava potrebe EBRD-a. Konkretan angažman planiran od strane UZS-a je opisan u Planu otkupa zemljišta i obnavljanja sredstava za život, i uključivaće:

- Osiguranje da se neformalni korisnici zemljišta takođe angažuju i prema potrebi nadoknade. Do sada nisu identifikovani neformalni korisnici;
- Prikupljanje informacija potrebnih za projektni plan sticanja zemljišta i obnavljanja sredstava za život, uključujući procjenu zemljišta i imovine.
- Priprema konsultativnih materijala na crnogorskom, takve brošure i plakati o procesu eksproprijacije i informacije o žalbenom mehanizmu za projekat za podršku konsultacijama sa pogodjenim osobama.

Pored puta postoji niz malih obilježja kojima se odaje počast tamo gde su ljudi izgubili život u saobraćajnim nesrećama. UZS je uz saglasnost ožalošćenih porodica gdje je to bilo moguće izmjestila obilježja van trase puta dok je ostale zaštitila kako ne bi došlo do oštećenja uslijed radova. Sve rezultujuće mere biće uključene u CESMP za projekat.

Konsultacije u vezi sa izgradnjom i radom

Tokom građenja UZS i izvođač (i) će:

- obavještava javna i komunalna preduzeća o opštem rasporedu građevinskih aktivnosti;
- oglašava mogućnosti zapošljavanja lokalno;
- obavještava ugrožene zajednice o napretku izgradnje;
- unapred obavještava ugrožene zajednice o svim građevinskim aktivnostima koje mogu uticati na njih, uključujući sve značajne očekivane uticaje i predložene mere za ublažavanje, tražeći povratne informacije o uspešnosti primene ovih mera. To će obuhvatiti mere za sigurnost gradilišta za javnost
- svakodnevno obavještava AMSCG o izmjenama režima saobraćaja

Mehanizmi uključuju informativne table koje UZS/Izvođač instalira na granicama projekta sa opštim informacijama o projektu, odnosno o Preduzeću, Izvođaču, Glavnom nadzoru i rasporedu radova.

UZS i Izvođač takođe koriste razne druge oblike komunikacije, na primer, veb stranicu UZS-a, saopštenja za štampu u lokalnim medijima i oglasne table zajednice.

Javnost je takođe u mogućnosti da koristi postupak za žalbe opisan u odeljku 7 dole. Informacije u vezi sa postupkom za ulaganje žalbi su široko rasprostranjene pogodjenim lokalnim zajednicama kao deo procesa eksproprijacije i planiranja izgradnje.

Na gradilištu je postavljena i kutija za žalbe (**Prilog 5**)

Tokom trajanja Projekta, UZS i Izvođač stupaju u interakciju sa zainteresovanim stranama i ovaj plan angažovanja zainteresovanih strana je ažuriran kako bi odražavao napredak projekta. Do sada je UZS pripremila i poslala na odobrenje 4 kvartalna izvještaja počevši od septembra 2020 do juna 2021. godine. Sledeći kvartalni izvještaj biće poslat u septembru 2021. godine.

7. ŽALBENI MEHANIZAM

Usvojen je žalbeni mehanizam prikazan na *slici 7.1*. UZS i Izvođač (i) prihvataju sve komentare i žalbe povezane sa Projektom. Na kraju ovog dokumenta nalazi se uzorak obrasca za žalbe na projekte. Bilo koja osoba ili organizacija može da šalje komentare i/ili žalbe lično, telefonom, poštom ili e-poštom koristeći kontakt podatke navedene na kraju dokumenta.

Na sve komentare i žalbe odgovora se usmeno ili pismeno, u skladu sa preferiranim načinom komunikacije koji je odredio podnosič žalbe, ukoliko su navedeni kontakt podaci podnosioca žalbe.

Žalbe su registrovane i priznate u roku od 5 radnih dana i na njih se odgovoraju u roku od 20 radnih dana. Pojedinci koji predaju svoje komentare ili žalbe imaju pravo da zahtijevaju da njihovo ime bude anonimno.

UZS nadgleda način na koji Izvođač postupaju sa žalbama i osigurava da se pravilno riješe u gore navedenim rokovima.

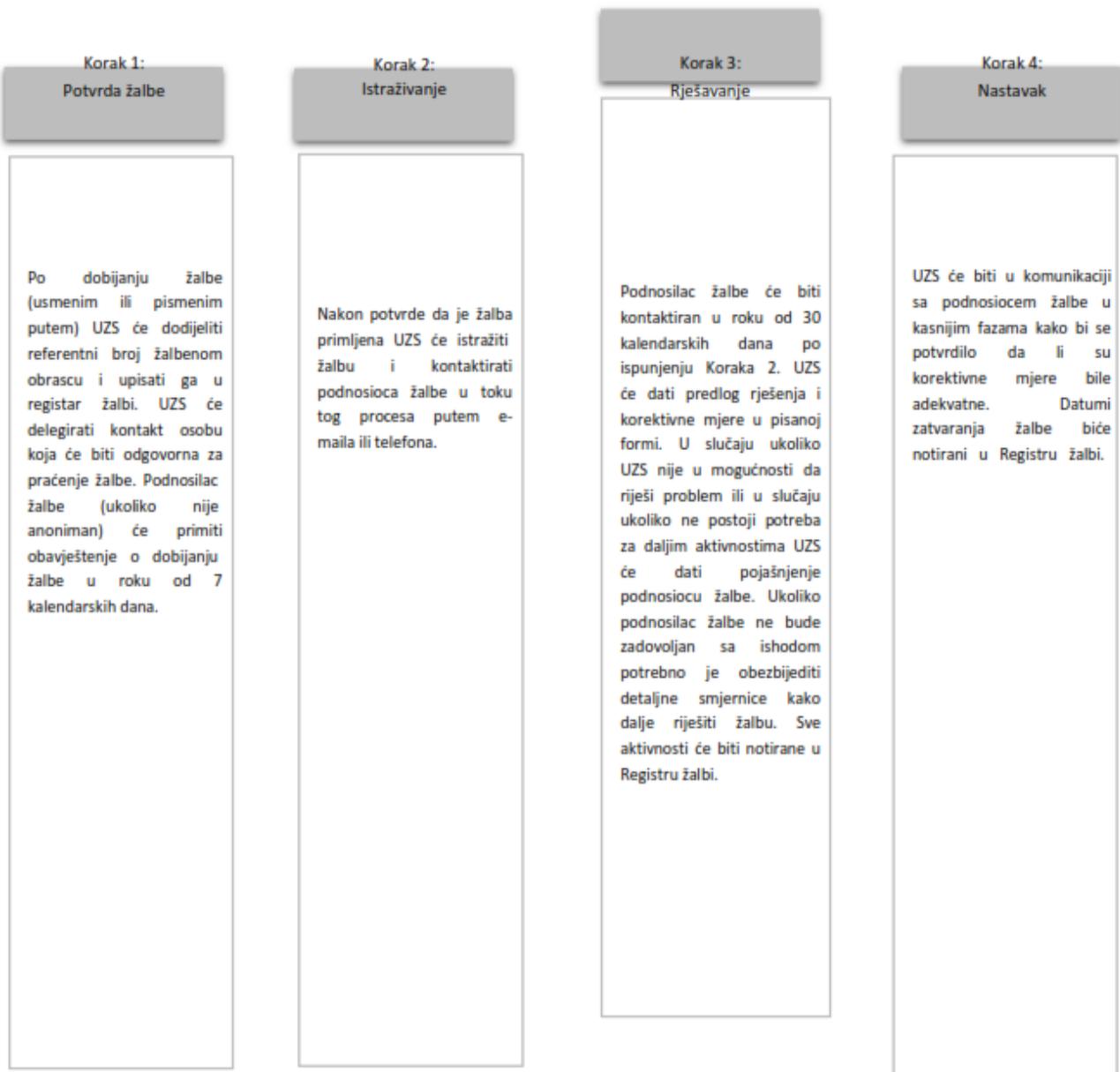
UZS vodi evidenciju svih žalbi (uključujući one koje su primili i kojima se obratio dobavljač), na osnovu kojih će se izraditi izveštaji o upravljanju žalbama i uključiti u godišnje izveštaje o životnoj sredini i bezbjednosti, objavljene na veb lokaciji UZS.

Za radnike Izvođača dostupan je poseban mehanizam za žalbe.

Podnosioci žalbe takođe u svakom trenutku mogu tražiti pravne lekove u skladu sa zakonima i propisima Crne Gore. Do sada su dostavljene 4 žalbe putem žalbenog mehanizma i sve su riješene na redovnom kvartalnom sastanku koji je održan 01.06.2021. godine.

Žalbeni obrazac je dostupan na sajtu Uprave za saobraćaj <https://uzs.gov.me/e-zalba>

Slika 7-1 Žalbeni mehanizam

UZS će pratiti način na koji se rješavaju žalbe i redovno ažurirati Registar žalbi (**Prilog 6.**). UZS će objaviti i redovno ažurirati sve relevantne dokumente i žalbene postupke na svojoj Internet stranici, kao i dostaviti kopije žalbenih obrazaca opštini Rožaje. UZS će pružiti povratne informacije svim zainteresovanim stranama koje dostavljaju obrasce za žalbe putem e-maila ili pošte.

8. IZVJEŠTAVANJE

Tokom projekta UZS komunicira sa relevantnim zainteresovanim stranama i informiše ih o svim značajnim pitanjima, na primer, promjenama u rokovima izgradnje. UZS izvještava o napretku projekta na svojoj veb stranici.

9. KONTAKTI

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Osoba za kontakt: Dušan Kokić, Uprava za saobraćaj, IV proleterske 19, 81000 Podgorica, Crna Gora

Email: dusankokic@yahoo.com

Tel: +382 67 321 301

Tel: +382 20 655 359 <https://uzs.gov.me/uprava>

Evropska Banka za Obnovu I Razvoj

Moskovska 2/b

81000 Podgorica

Crna Gora

<http://www.ebrd.com/montenegro-country.html>

EBRD Headquarters, London

Environment and Sustainability Department One Exchange Square

London EC2A 2JN UK Tel: ++44 207 338 6504 <http://www.ebrd.com>

Opština Rožaje

Adresa: Maršala Tita bb,

84 310 Rožaje,

Crna Gora

Tel +382 (0) 51/270-430, Fax +382 (0) 51/270-432

E-mail: opstina@rozaje.me

Web: <http://www.rozaje.me>

Uprava za katastar i državnu imovinu pordručna jedinica Rožaje

Adresa: Maršala Tita b.b.

84 310 Rožaje,

Crna Gora

Tel +382 51 272-051

E-mail: rozaje@uzn.gov.me

Referentni broj:	
Ime i prezime: <i>(Obrazac za žalbe može biti anonimno popunjeno)</i>	
Kontakt informacije: Molimo Vas da označite način putem kojeg želite biti kontaktirani (pošta, telefon, e-mail)	<ul style="list-style-type: none"> • Pošta: Upišite adresu stanovanja _____ • Telefon: _____ • E-mail: _____
Opis problema/žalbe:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Šta je Vaš predmet zabrinutosti/žalbe? • Gdje se desio? • Ko je uslovio to da se desi? • Koji je uzrok i trajanje problema?
Datum problema/žalbe:	Jednokratan problem/žalba (datum _____) Desio se više od jednog puta/koliko puta? (_____) U toku/trenutno se suočavamo sa problemom _____
Šta smatrate da bi bilo rješenje problema?	

9 PRILOZI

Prilog 1. Odluka o javnom interesu

949.

Na osnovu člana 14 Zakona o eksproprijaciji («Službeni list RCG», br. 55/00,12/02 i 28/06 i «Službeni list CG», br. 21/08, 30/17 i 75/18), Vlada Crne Gore na sjednici od 20. juna 2019. godine, donijela je

O D L U K U O UTVRDIVANJU JAVNOG INTERESA ZA EKSPROPRIJACIJU NEPOKRETNOSTI ZA REKONSTRUKCIJU MAGISTRALNOG PUTA M-2 ROŽAJE – ŠPILJANI, RASKRSNICA VUČA – GRANICA SA REPUBLIKOM SRBIJOM

Član 1

Utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti u Opštini Rožaje, i to:

KO Bijela Crkva

1. kat. parcela broj 1078/2, neplodno zemljište u površini od 92 m² i kat. parcela broj 1078/3, neplodno zemljište u površini od 36 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1 kao susvojina Mpetrol doo Rožaje 9200/11210;

2. kat. parcela broj 1068/2, pašnjak 6. klase u površini od 6 m² upisana u listu nepokretnosti broj 173 kao susvojina Murić Sinana Halila 600/1572;

3. kat. parcela broj 1077/3, dvorište u površini od 87 m² upisana u listu nepokretnosti broj 186 kao svojina Hodžić Rasima Rešada 1/1.

KO Rožaje

1. kat. parcela broj 1375/2, livada 2. klase u površini od 451 m² i kat. parcela broj 1375/3, livada 2. klase u površini od 5 m² upisane u listu nepokretnosti broj 215 kao korišćenje PDS Ibarmond Rožaje 1/1;

2. kat. parcela broj 1374/41, pašnjak 2. klase u površini od 108 m² i kat. parcela broj 1374/42, pašnjak 2. klase u površini od 49 m² upisane u listu nepokretnosti broj 2763 kao korišćenje Ferizović Iljaza Husa 1/1;

3. kat. parcela broj 1374/43, pašnjak 2. klase u površini od 3 m² upisana u listu nepokretnosti broj 2775 kao korišćenje Dautović Hajriza Murata 1/1;

4. kat. parcela broj 1374/36, pašnjak 2. klase u površini od 20 m², kat. parcela broj 1374/38, pašnjak 2. klase u površini od 695 m², kat. parcela broj 1374/39, pašnjak 2. klase u površini od 15 m² i kat. parcela broj 1374/40, pašnjak 2. klase u površini od 6 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1594 kao korišćenje Kooperativa Agribisernica 1/1;

5. kat. parcela broj 1374/37, pašnjak 2. klase u površini od 107 m² i kat. parcela broj 1374/35, pašnjak 2. klase u površini od 27 m² upisane u listu nepokretnosti broj 2828 kao korišćenje Zejnilić Ismeta Senihe 1/1;

6. kat. parcela broj 1373/2, neplodno zemljište u površini od 4 m², kat. parcela broj 1373/3, neplodno zemljište u površini od 27 m², kat. parcela broj 1373/4, neplodno zemljište neplodno zemljište u površini od 5 m² i kat. parcela broj 1373/5, neplodno zemljište u površini od 34 m² upisane u listu nepokretnosti broj 2665 kao svojina Kooperativa Interfood Rožaje 1/1;

7. kat. parcela broj 1410/2, zemljište uz privrednu zgradu u površini od 173 m² upisana u listu nepokretnosti broj 1746 kao svojina Tofi doo Rožaje 1/1;

8. kat. parcela broj 1357/6, pašnjak 3. klase u površini od 70 m² upisana u listu nepokretnosti broj 2820 kao svojina Murić Mehdije Ernata 1/1;

9. kat. parcela broj 1415/7, pašnjak 3. klase u površini od 603 m² upisana u listu nepokretnosti broj 2284 kao svojina Sutović Šerifa Admira 1/1;

10. kat. parcela broj 1370/2, neplodno zemljište u površini od 91 m² upisana u listu nepokretnosti broj 216 kao korišćenje DP Kristal Rožaje 1/1;

Prilog 2. Pismo Nadzornog organa vezano za monitoring nivoa buke i zagađenosti vazduha

SUPERVISION OF THE WORKS ON RECONSTRUCTION OF MAIN ROADS M-2 ROZAJE-SPILJANI, M-18 PODGORICA -DANILOVGRAD AND M-2 TIVAT -BUDVA (JAZ)

Podgorica, 08th October 2020
Ref. no. MON005-IRD20-DM-01-088

To: Employer:

Transport Administration of Montenegro
IV Proleterske 19, Podgorica,
Montenegro
Attn: Mr. Dušan Kokić, Advisor, Transport Administration

Title of Contract: Supervision of the Works on Reconstruction of Main Roads M-2 Rozaje-Spiljani, M-18 Podgorica -Danilovgrad and M-2 Tivat -Budva (Jaz) / Nadzor na radovima na rekonstrukciji magistralnih puteva M-2 Rožaje-Špiljani, M-18 Podgorica-Danilovgrad i M-2 Tivat-Budva (Jaz)

Service Contract: No. 01-100/1

Subject: Works Contract Lot 1, Environmental Monitoring of Air Quality and Noise/ Ugovor o radovima Lot 1, Monitoring kvaliteta vazduha i nivoa buke

Dear Mr. Kokić,

The ESAP in point 3.1 regarding the monitoring of air quality and noise levels states that before the start, during the execution and after the completion of works, environmental monitoring for air quality and noise levels should be performed and it will be part of the CESMP and OESMP project.

Pre-construction Monitoring actions should include:

- Levels of air quality (CO, SO₂, NO_x and particulates) to be measured once prior to construction start to establish a Project baseline at four representative road side receptors along the route, at locations to be identified by the Engineer. One of the locations should represent the nearest residential receptor to the road and one should consider proximity to any sensitive receptors such as the school in the community of Kajevici on the eastern edge of Bac;
- Levels of noise to be measured at four representative road side receptors, once prior to construction start to establish a Project baseline, including residential areas along the route, and in any other locations where noise at receptors is expected to be greatest, at locations to be identified by the Engineer.

Construction Monitoring actions should include (but not be limited to) the following:

Poštovani g. Kokić,

U ESAP-u u tački 3.1 u vezi sa monitoringom kvaliteta vazduha i nivoa buke stoji da prije početka, tokom izvođenja i po završetku radova, treba vršiti monitoring životne sredine za kvalitet vazduha i nivoa buke i on će biti dio projekta CESMP i OESMP.

Monitoring prije početka izvođenja radova treba da sadrži sledeće:

- Nivo kvaliteta vazduha (CO, SO₂, NO_x i čestice) treba izmjeriti jednom pre početka izvođenja radova kako bi se uspostavilo nulto stanje na četiri reprezentativne lokacije duž trase puta, na mjestima koja će odrediti Inženjer. Jedno od mesta trebalo bi predstavljati najbliži stambeni receptor na putu, a trebalo bi razmotriti blizinu bilo kakvih osjetljivih receptora, poput škole u naselju Kajevići na istočnom rubu Baća;
- Nivo buke treba izmjeriti na četiri lokacije uz trasu puta, jednom pre početka gradnje, uključujući stambena područja duž trase, i na bilo kojim drugim mjestima gdje se očekuje da će buka na receptorima biti najveća, tj. na mjestima koja će biti prepoznata od strane Inženjer.

Takođe, stoji da se monitoring tokom izvođenja radova mora vršiti na sledeći način:

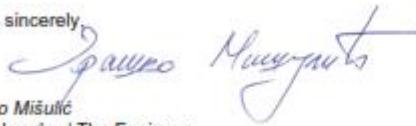
IRD Engineering s.r.l.
Head Office
Lungotevere delle Navi, 30
00196 Rome (Italy)
Tel. 0039 06 976 11 27 | Fax: 0039 06 976 200

IRD Engineering I.d.d.
Podgorica Office
Ksenije Cicvaric BR. 25/1
Podgorica/Montenegro

SUPERVISION OF THE WORKS ON RECONSTRUCTION OF
MAIN ROADS M-2 ROZAJE-SPILJANI,
M-18 PODGORICA -DANILOVGRAD AND M-2 TIVAT -BUDVA (JAZ)

<ul style="list-style-type: none"> • Levels of air quality (CO, SO₂, NO_x and particulates) to be measured monthly at four representative road side receptors, and once during the most intensive part of the works, to be identified by the Engineer. • Levels of noise to be measured monthly at four representative road side receptors, and once during the most intensive part of the works, to be identified by the Engineer. <p>Considering that this is a route of a road that goes through an uninhabited area, we are of the opinion that it is quite sufficient to monitor air quality and noise levels at two locations located in populated areas, at the exit of Rožaje and in the village Bać. Monitoring would be performed once before the start of works and quarterly during the execution of works, at the places of execution of works.</p> <p>Since ESAP is approved by the EBRD and is an integral part of the Contract documents, please contact EBRD and ask for their consent on the proposed changes in monitoring the above parameters.</p> <p>We remain at your disposal for any further information you may require.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nivo kvaliteta vazduha (CO, SO₂, NO_x i čestice) će se mjeriti mjesečno na četiri reprezentativne lokacije duž trase puta, a jednom tokom najintenzivnijeg izvođenja radova, što će odrediti Inženjer. • Nivo buke koje će se mjeriti mjesečno na četiri reprezentativne lokacije duž, a jednom tokom najintenzivnijeg izvođenja radova, što će utvrditi Inženjer. <p>Obzirom da se radi o trasi puta koja ide kroz nenaseljeno područje mišljenja smo da je sasvim dovoljan monitoring kvaliteta vazduha i nivoa buke na dvije lokacije koje se nalaze u naseljenim područjima, i to na izlazu iz Rožaja i u naselju Bać. Monitoring bi se vršio jednom prije početka izvođenja radova i kvartalno tokom izvođenja radova, na mjestima izvođenja radova.</p> <p>Kako je ESAP odobren od strane EBRD-a i sastavni je dio ugovorne dokumentacije, molimo Vas da kontaktirate EBRD i dobijete njihovu saglasnost na predložene izmjene u monitoringu gore opisanih parametara.</p> <p>Ostajemo na raspolaganju za bilo kakve dalje informacije koje Vam mogu biti potrebne.</p>
--	---

Yours sincerely,

Draško Mišulić

Team Leader / The Engineer
IRD Engineering S.r.l.

Prilog 3. Fotografije sa javnih konsultacija u osnovnoj školi u Baću

Prilog 4. Fotografije sa javnih konsultacija u Narodnoj biblioteci u Rožajama

Prilog 5. Kutija za žalbe

Prilog 6. Registrar žalbi

BR.	Datum dobijanja žalbenog obrasca	Ime/prezime lica koje je dostavilo žalbeni obrazac	Pol	Vrsta žalbe	Detalji žalbe	Način komunikacije	Ime i prezime lica odgovornog za praćenje žalbe iz UZS	Datum potvrde dobijanja žalbe	Datum slanja povratne informacije po osnovu žalbe/referentni broj	Trenutni status	Napomene
1	15.03.2021.	Mehović Safet	M		Zahtjev za rješavanjem eksproprijacije	Žalba	Dušan Kokić	15.03.2021.	01.06.2021.	Riješeno	
2	15.03.2021.	Mehović Ismet	M		Zainteresovana strana tvrdi da je eksproprijacija za njegovu parcelu isplaćena drugoj osobi	Žalba	Dušan Kokić	15.03.2021.	01.06.2021.	Riješeno	
3	05.04.2021.	Fetahović Hilmu	M		Zahtjev da se obezbijedi izlaz postopećeg puta na obilaznicu ka Peći	Žalba	Dušan Kokić	05.04.2021.	01.06.2021.	Riješeno	
4	17.05.2021.	Tofi d.o.o.			Zahtjev da se ne postavlja putarska mreža iz razloga što vlasnik na tom dijelu planira da vrši poravnanje terena	Žalba	Dušan Kokić	17.05.2021.	01.06.2021.	Riješeno	